

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T

Datum: 21. oktobar 2009.

Original: engleski

VRŠILAC DUŽNOSTI PREDSEDNIKA MEĐUNARODNOG SUDA

Rešava: sudija Mehmet Güney

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 21. oktobra 2009.

TUŽILAC

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU VOJISLAVA ŠEŠELJA DA SE PREISPITA
SEKRETAREVA ODLUKA OD 10. SEPTEMBRA 2009. GODINE**

Tužilaštvo:

g. Mathias Marcussen

Optuženi:

g. Vojislav Šešelj (*pro se*)

Prevod

1. **JA, MEHMET GÜNEY**, sudija Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud), rešavam po pismu u kojem Vojislav Šešelj (dalje u tekstu: optuženi) traži da se preispita sekretareva odluka od 10. septembra 2009. godine (dalje u tekstu: Zahtev, odnosno Pobijana odluka).¹ Optuženi u Zahtevu traži od predsednika Međunarodnog suda da poništi Pobijanu odluku, u kojoj je sekretar: (a) uskratio g. Zoranu Krasiću i g. Slavku Jerkoviću pravo na privilegovanu posetu optuženom u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN), i (b) odbio zahtev optuženog da se nadoknade putni troškovi nastali prilikom poseta njegovih pravnih savetnika. Sekretar smatra da Zahtev treba odbaciti.²

I. PROCEDURALNI KONTEKST

2. Optuženi, koji se opredelio za to da se sam zastupa pred Međunarodnim sudom, 11. novembra 2006. godine rešio je da otpočne štrajk glađu. Kako bi izašao u susret optuženom, sekretar je 7. decembra 2006. odobrio njegov zahtev da se tri osobe prihvate kao njegovi pravni saradnici i dopustio optuženom da s njima održava privilegovanu komunikaciju putem posebne telefonske linije, pošte i ličnih poseta u PJUN-u.³ Te tri osobe su g. Zoran Krasić, g. Slavko Jerković i g. Aleksandar Vučić, kao treći pravni saradnik. Njega je 24. septembra 2008. godine zamenio g. Boris Aleksić.⁴

3. Sekretar je pristao i na to da se pokriju izvesni "razumn[i] troškov[i]" vezani za odbranu optuženog, na primer, izvesni putni troškovi njegovih pravnih saradnika, ukoliko oni daju pismeni pristanak da će poštovati ista ona pravila ponašanja koja važe za braniocce dodeljene licima optuženim pred Međunarodnim sudom.⁵ Taj pristanak odnosio

¹ Pismo nosi datum 11. septembra 2009. godine. Dana 15. septembra 2009. godine ono je prevedeno i zavedeno kao Podnesak br. 425.

² Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi sa Podneskom optuženog br. 425, 23. septembar 2009. godine (dalje u tekstu: Podnesak Sekretarijata), par. 34.

³ Podnesak Sekretarijata, par. 4–6, 9–10.

⁴ Podnesak Sekretarijata, par. 17.

⁵ Podnesak Sekretarijata, par. 7, 8.

Prevod

se i na čuvanje poverljivosti zapečaćenih dokumenata kojima bi pravni saradnici imali pristupa.⁶

4. Dana 17. novembra 2006. godine optuženi je upozoren na to da bi zbog zloupotrebe privilegovane telefonske veze sekretar mogao da povuče odluku o prihvatanju privilegovanog statusa pravnih saradnika ili o njihovom imenovanju uopšte.⁷

5. Decembra 2007. godine sekretar je počeo da podozreva da optuženi u političke svrhe koristi nenadziranu, privilegovanu telefonsku liniju, koju sme da koristi samo da sa svojim pravnim saradnicima kontaktira u vezi s ovim predmetom.⁸ Dana 15. septembra 2008. godine od optuženog je zatraženo da prokomentariše pretpostavku da zloupotrebljava tu telefonsku liniju i upozoren je na to da ta bi njegovim pravnim saradnicima mogao da se ukine privilegovani status ukoliko sekretar bude imao osnova da smatra da je ta linija zloupotrebljena.⁹

6. Dana 29. septembra 2008. godine sekretar je zaključio da ima osnova da smatra da je optuženi mogućnosti za privilegovanu komunikaciju, koje su mu stavljene na raspolaganje da bi u PJUN-u mogao da priprema odbranu, koristio za to da s neovlašćenim licima komunicira o pitanjima koja nisu vezana za pripremu odbrane.¹⁰ Osim toga, sekretar je zaključio i da ima osnova da smatra da je optuženi privilegovanu telefonsku liniju koristio da bi indirektno uticao na svedoke ili ih zastrašivao.¹¹ Zato je sekretar, na osnovu pravila 65(B) Pravilnika o pritvoru,¹² odlučio da nadgleda komunikaciju optuženog s njegovim pravnim saradnicima.¹³

⁶ Podnesak Sekretarijata, par. 8.

⁷ Podnesak Sekretarijata, str. 5, fusnota 9.

⁸ Podnesak Sekretarijata, par. 11.

⁹ Podnesak Sekretarijata, str. 5, fusnota 9.

¹⁰ Podnesak Sekretarijata, par. 14.

¹¹ *Ibid.*

¹² Pravilnik o pritvoru lica koja čekaju na suđenje ili žalbeni postupak pred Međunarodnim sudom ili su iz drugog razloga pritvorena po ovlašćenju Međunarodnog suda (IT/38/REV.9), 21. jul 2005. godine (dalje u tekstu: Pravilnik o pritvoru).

¹³ Podnesak Sekretarijata, par. 14; v. Sekretareva odluka da nadzire sve vidove komunikacije između optuženog i njegovih pravnih saradnika (dalje u tekstu: Sekretareva odluka o komunikaciji), 29. septembar 2008. godine.

Prevod

7. Dana 9. oktobra 2008. godine optuženi je Pretresnom veću izneo usmeni zahtev u vezi sa Sekretarevom odlukom o komunikaciji.¹⁴ Dana 27. novembra 2008. godine Pretresno veće je većinom glasova zaključilo: (1) da je ovlašćeno da razmatra zahtev optuženog;¹⁵ i (2) da bi nadziranjem komunikacije optuženog s njegovim pravnim saradnicima optuženi mogao biti sprečen u tome da se efikasno brani. Osim toga, Pretresno veće pozvalo je sekretara da "postupi u skladu sa zaključcima Veća".¹⁶ Sekretar je potom od predsednika Međunarodnog suda zatražio uputstva u vezi s vršenjem svojih dužnosti u svetlu odluke Pretresnog veća.¹⁷ Dana 17. decembra 2008. godine Predsednik je zaključio da jedino Žalbena veće može da izda obavezujuću odluku o tome da li je Pretresno veće, između ostalog, nadležno da razmatra zahtev optuženog.¹⁸ Dana 9. aprila 2009. godine Žalbena veće je potvrdilo da Pretresno veće nema nadležnost u tom pitanju i poništilo je Odluku Pretresnog veća od 27. novembra 2008. godine.¹⁹

8. U međuvremenu, sekretar je 28. novembra 2008. godine poništio privilegovani status za pravne saradnike optuženog g. Krasića i g. Jerkovića, ali ne i za g. Aleksića. U pismu optuženom, sekretar je napisao sledeće:

[...] spojeno s navodima o zastrašivanju i uticaju na svedoke koji su predmet podnesaka čije je razmatranje u toku pred Međunarodnim sudom, kao i [...] ponašanjem [g. Krasića i g. Jerkovića] pred ovim Međunarodnim sudom na koje sam više puta upozoravao i njih i Vas, imam ozbiljne rezerve vezano za njihovu podobnost da ostanu u Vašem timu odbrane kao prihvaćeni pravni savetnici s privilegovanim pristupom Vama. Posebno sam zabrinut da, pored navoda koji se odnose na svedoke, izgleda da su oni obelodanili poverljive informacije javnosti, što je protivno pravilnom sprovođenju pravde. Pored toga, oni su u više prilika davali neumesne javne izjave vezane za Međunarodni sud i delovali su na način koji može ugroziti reputaciju Međunarodnog suda. Imajući na umu takvo delovanje spomenutih pravnih savetnika, ovim Vas obaveštavam da sam suspendovao njihov privilegovani status u iščekivanju rezultata određenih zahteva koji se razmatraju pred Međunarodnim sudom koji imaju negativne implikacije po njih.²⁰

¹⁴ Pretres od 9. oktobra 2008. godine, sudski transkript na francuskom, T. 10584–10585.

¹⁵ Redigovana verzija Odluke u vezi s nadzorom privilegovane komunikacije optuženog, s priloženim protivnim mišljenjem sudije Harhoffa, doneta 27. novembra 2008. godine, 9. decembar 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka od 27. novembra 2008. godine), par. 21.

¹⁶ *Id.*, par. 28, 34.

¹⁷ Hitan podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) kojim traži uputstva predsednika u vezi s Odlukom Pretresnog veća od 27. novembra 2008, 1. decembar 2008. godine.

¹⁸ *Id.*, par. 9.

¹⁹ Podnesak sekretarijata, str. 7, fusnota 18; v. Odluka po Podnesku Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u skladu s Odlukom predsednika od 17. septembra 2008. godine, 9. april 2009. godine, par. 20, 21.

²⁰ Podnesak Sekretarijata, par. 17.

Prevod

9. Sekretar je potom potvrdio da pravni saradnici g. Krasić i g. Jerković mogu da nastave da rade na odbrani optuženog i da ga posećuju kao prijatelji, na osnovu pravila 61 Pravilnika o pritvoru (to jest, pravila o nadziranim posetama). Međutim, oni neće uživati pravo privilegovanog komuniciranja s optuženim, niti će im biti dostavljani ikakvi poverljivi dokumenti.²¹

10. Dana 26. decembra 2008. godine sekretar je odbio zahtev optuženog da se g. Krasiću i g. Jerkoviću odobri privilegovana poseta, ali je odobrio da ga oni posećuju u svojstvu prijatelja, na osnovu pravila 61(A) Pravilnika o pritvoru. Sekretar je odobrio privilegovanu posetu jednog drugog pravnog saradnika, g. Aleksića, i koordinatora predmeta, gđe Marine Raguš. "[U] svetlu zloupotrebe pogodnosti za komunikaciju i u odsustvu odluke u vezi sa slabim imovnim stanjem" optuženog, sekretar je odbio njegov zahtev da se ijednoj od tih osoba nadoknade putni troškovi.²²

11. Pismom od 1. septembra 2009. godine optuženi je zatražio da se g. Krasiću, g. Jerkoviću, g. Aleksiću, gđi Raguš i g. Dejanu Miroviću, novom pravnom saradniku imenovanom za potrebe žalbe na presudu koja je protiv optuženog izrečena zbog nepoštovanja suda, odobri privilegovana poseta i nadoknade putni troškovi. Dana 10. septembra 2009. godine sekretar je doneo Pobjianu odluku, u kojoj je odobrio privilegovanu posetu g. Aleksića i g. Mirovića, u pratnji gđe Raguš. Međutim, odbio je da pokrije putne troškove za te tri osobe, pošto optuženi "nije sarađivao sa Sekretarijatom u utvrđivanju svog finansijskog stanja".²³

12. Dana 7. oktobra 2009. godine, u skladu s pravilom 15(A) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), potpredsednik sudija O-Gon Kwon, u svojstvu vršioca dužnosti predsednika, napomenuo je da se predsednik Međunarodnog suda, zbog sukoba interesa proisteklog iz činjenice da je u Pretpretresnom veću u ovom predmetu imao funkciju predsedavajućeg sudije, povukao iz postupka

²¹ Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi s odlukom Pretresnog veća o nadzoru komunikacija Vojislava Šešelja, 1. decembar 2008. godine, par. 9.

²² Podnesak Sekretarijata, par. 19.

²³ Podnesak Sekretarijata, par. 20, 34.

Prevod

rešavanja po Zahtevu.²⁴ Osim toga, sudija O-Gon Kwon naveo je i da njegova funkcija predsedavajućeg sudije u veću koje odlučuje po jednoj interlokutornoj žalbi u ovom predmetu takođe može dovesti do sukoba interesa, pa se stoga i on povukao iz postupka rešavanja po Zahtevu.²⁵

13. Zbog svega navedenog, i na osnovu pravila 21 i 22(A) Pravilnika, ja sam dodeljen da umesto predsednika i vršioca dužnosti predsednika razmotrim Zahtev.²⁶

II. ARGUMENTI

14. Optuženi je u Zahtevu tražio da predsednik preispita "protivpravnu i diskriminatorску [Pobijanu odluku] i preinači [... je] tako da budu prihvaćeni svi [njegovi] opravdani zahtevi". Optuženi se žali na to da je sekretar pre oko godinu dana ukinuo privilegovani status njegovih pravnih saradnika g. Krasića i g. Jerkovića "po lažnim i nikad dokazanim optužbama da su vršili pritisak na zaštićene svedoke, omogućili kršenje prava na privilegovane telefonske razgovore i javnosti obelodanili poverljive informacije", ali da protiv njih dosad nije poveden postupak. Osim toga, optuženi tvrdi da su sada "dodate i nove optužbe", naime, da su njegovi pravni saradnici davali javne izjave koje su bile pogrda na račun Međunarodnog suda i da su se ponašali na način koji bi mogao narušiti integritet Međunarodnog suda. Kako optuženi smatra, "[o]ve optužbe su potpuno besmislene, jer je opštepoznata činjenica da Haški tribunal nikada nije uživao nikakav profesionalni ni moralni ugled".²⁷

15. Odgovarajući na to, Sekretarijat navodi da: (a) optuženi nema pravo na privilegovanu komunikaciju sa g. Krasićem i g. Jerkovićem; i (b) da nema pravo na nadoknadu putnih troškova za branioce ukoliko ne dokaže da je slabog imovinskog stanja.²⁸

²⁴ Nalog o imenovanju sudije koji će razmotriti Šešeljev Zahtev za preispitivanje Odluke sekretara od 10. septembra 2009. godine, 7. oktobar 2009. godine.

²⁵ *Ibid.*; upućuje se na *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-R-77.2.

²⁶ *Ibid.*

²⁷ Zahtev, str. 1.

²⁸ Podnesak Sekretarijata, par. 22, 28, 36.

Prevod

16. Što se tiče uskraćivanja privilegovane komunikacije, sekretar tvrdi da g. Krasić i g. Jerković nisu "pravni zastupnici" optuženog, i da to nikad nisu ni bili, pošto se optuženi zastupa sam.²⁹ Pošto optuženi koji sam sebe zastupa postupa kao vlastiti branilac, dok lica koja mu pomažu postupaju kao pomoćno osoblje, sekretar tvrdi da se ni optuženi ni njegovi pravni saradnici ne mogu pozivati na privilegovan odnos između branioca i klijenta u smislu pravila 65 Pravilnika o pritvoru. Osim toga, sekretar tvrdi da je optuženom privilegovana komunikacija s njegovim pravnim saradnicima odobrena kao "gest dobre volje", da ona nije nikakvo pravo, te da je sekretar, s obzirom na to da je dobra volja zloupotrebljena, opravdano povukao privilegije koje su optuženom odobrene.³⁰

17. Što se tiče nadoknade putnih troškova, Sekretarijat tvrdi da nema nikakvog pravnog osnova po kom se može odobriti pokrivanje putnih troškova pravnih saradnika optuženog (ili koordinatora predmeta) dok se ne utvrdi da je imovinsko stanje optuženog slabo. Sekretarijat objašnjava da, u skladu sa sistemom pravne pomoći na Međunarodnom sudu, Međunarodni sud snosi razumne i neophodne putne troškove vezane za odbranu optuženog i da se taj princip, *mutatis mutandis*, primenjuje i na optužene koji se sami zastupaju a kojima su dodeljeni pomoćnici shodno Sistemu utvrđivanja naknade za rad lica koja pomažu optuženom koji se sam zastupa.³¹ No, nevezano s tim što se optuženi zastupa sam, Sistem utvrđivanja naknade primenjuje se samo ako optuženi dokaže da mu je imovinsko stanje slabo.³² Uprkos ovom pravnom okviru, sekretar je pristao da pokrije neke "razumne troškove" vezane za odbranu optuženog, uključujući i putne troškove.³³

18. Osim toga, Sekretarijat tvrdi da, s obzirom na to da smatra da je optuženi zloupotrebio pogodnosti za privilegovanu komunikaciju u PJUN-u, "nije imao drugog izbora nego da obustavi izuzetan aranžman čije je pogodnosti uživao optuženi".³⁴

²⁹ Podnesak Sekretarijata, par. 25.

³⁰ Podnesak Sekretarijata, par. 22–27.

³¹ Sistem utvrđivanja naknade za rad lica koja pomažu optuženima slabog imovnog stanja koji se sami zastupaju, 24. jul 2009. godine (Rev. 1; dalje u tekstu: Sistem utvrđivanja naknade).

³² Podnesak Sekretarijata, par. 28–29.

³³ Podnesak Sekretarijata, par. 30.

³⁴ Podnesak Sekretarijata, par. 30–32.

Prevod

Konačno, Sekretarijat podseća na to da je oduvek jasno davao na znanje optuženom da je odluka da se njegovim pravnim saradnicima pokriju putni troškovi izuzetak i da je podsetio optuženog da tek treba da dokaže da je njegovo imovinsko stanje slabo, te da se stoga "ne može razumno tvrditi da je optuženi mogao legitimno da očekuje od Međunarodnog suda da nastavi da finansira putovanja njegovih saradnika u Hag u svim okolnostima i u neograničenom periodu".³⁵

III. KRITERIJUM ZA PREISPITIVANJE

19. Preispitivanje odluke na osnovu člana 19(A) "nije ni ponovno razmatranje ni postupak po žalbi".³⁶ Prilikom sudskog preispitivanja administrativnih odluka treba primeniti drugačija merila, a njih je ustanovilo Žalbno veće u predmetu *Kvočka i drugi*; na osnovu njih, takva odluka može biti poništena samo ako sekretar: (1) nije poštovao relevantne pravne odredbe; (2) nije poštovao osnovna pravila prirodne pravde i proceduralne pravičnosti; (3) ako je uzimao u obzir materijal koji nije relevantan ili je propustio uzeti u obzir materijal koji je relevantan, ili (4) ako je izveo zaključak do kojeg ne bi došla nijedna razumna osoba.³⁷

IV. DISKUSIJA

A. Privilegovana komunikacija

20. Optuženom je odobreno da održava privilegovanu komunikaciju s tri pravna saradnika koja sam odabere. Jedno od glavnih sredstava za tu poverljivu komunikaciju bila je privilegovana i nenadzirana telefonska linija, kojoj je optuženi imao pristupa iz PJUN-a kako bi mogao da kontaktira sa svojim pravnim saradnicima. Kad je postojalo dovoljno pokazatelja na osnovu kojih se moglo zaključiti da optuženi i njegovi pravni saradnici g. Krasić i g. Jerković tu telefonsku liniju ne koriste za pripremanje ovog

³⁵ Podnesak Sekretarijata, par. 33–34.

³⁶ *Tužilac protiv Kvočke i drugih*, predmet br. IT-98-30/1-A, Odluka po preispitivanju Odluke sekretara o prestanku pružanja pravne pomoći Zoranu Žigiću, 7. februar 2003. godine, par. 13; *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Odluka po Zahtjevu za poništenje ograničenja kontakta s novinarom, 21. april 2009. godine, par. 19; *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka kojom se potvrđuje Odluka sekretara kojom se odbija Zahtev dodeljenih branilaca za povlačenje, 7. februar 2005. godine, par. 4.

³⁷ *Ibid.*

Prevod

predmeta već u političke svrhe, štaviše, da putem nje čak obelodanjuju poverljive informacije, sekretar je upozorio optuženog i njegove pravne saradnike da privilegije koje su im odobrene mogu da se povuku ukoliko ih oni budu zloupotrebljavali.³⁸ Dana 28. novembra 2008. godine sekretar je pravnim saradnicima g. Krasiću i g. Jerkoviću ukinuo mogućnost privilegovanog komuniciranja s optuženim zbog: (a) navoda da su zastrašivali svedoke; (b) navoda da su obelodanjivali poverljive informacije; (c) izjava u javnosti u kojima su narušavali ugled Međunarodnog suda.³⁹ Sekretar je naglasio da ukidanje privilegovane komunikacije zavisi od rezultata određenih zahteva koji se još razmatraju a koji se tiču pravnih saradnika.⁴⁰ Međutim, treba imati u vidu da sekretar nije uskratio optuženom svu pravnu saradnju. Dana 24. septembra 2008. godine on mu je odobrio privilegovanu komunikaciju s jednim drugim pravnim saradnikom, g. Aleksićem, koji je došao na mesto g. Vučića.⁴¹

21. Sekretar je postupio ispravno i suzdržano kad je, na osnovu pravila 65(B) Pravilnika o pritvoru, ukinuo optuženom mogućnost privilegovanog komuniciranja s pravnim saradnicima g. Krasićem i g. Jerkovićem, želeći da omogući sprovođenje pravde. Sekretar ima obavezu da dela kako bi sprečio zastrašivanje svedoka i obelodanjivanje poverljivog materijala. Kad je dobio informacije da se zloupotrebljava njegova odluka da se optuženom i gorenavedenim pravnim saradnicima omogući privilegovana komunikacija, sekretar je postupio ispravno, štaviše, i morao je tako da postupi, kad je pokušao da spreči štetno ometanje sprovođenja pravde i uticanje na svedoke ili zastrašivanje svedoka.⁴²

³⁸ Podnesak Sekretarijata, par. 11, fusnote 8–9.

³⁹ U pismu se pominju samo g. Krasić i g. Jerković, pošto je g. Vučić još 24. septembra 2008. godine isključen iz tima odbrane optuženog.

⁴⁰ Podnesak Sekretarijata, par. 17.

⁴¹ *Ibid.* Pravni saradnici optuženog g. Krasić i Jerković i dalje mogu da pomažu optuženom oko predmeta. Ukoliko se pokaže da su navodi o ometanju sprovođenja pravde neosnovani, sekretar bi mogao da razmotri i mogućnost da im vrati privilegovani status.

⁴² V. pravilo 65(B) Pravilnika o pritvoru: "Sva takva komunikacija smatra se privilegovanom, osim u slučaju kad sekretar smatra da postoji osnovana sumnja da se ta privilegija zloupotrebljava u nastojanju da se: [...]"

- ii. utiče na svedoke ili da se oni zastraše;
- iii. ometa sprovođenje pravde; [...]"

Takođe treba napomenuti da pravni saradnici optuženog nikad nisu prošli ustanovljenu proceduru akreditovanja kako bi bili priznati kao pravni saradnici optuženog, već su taj status dobili tokom pregovora

Prevod

B. Nadoknada putnih troškova

22. U Pobjijanoj odluci sekretar je odlučio da više ne pokriva putne troškove, i to ne samo za dvojicu suspendovanih pravnih saradnika nego ni za ostale osobe kojima je dozvoljeno da pružaju pravnu pomoć optuženom.⁴³ Kao razlog za takvu odluku navedeno je da optuženi "nije sarađivao sa Sekretarijatom u utvrđivanju svog finansijskog stanja".⁴⁴

23. Što se tiče finansiranja optuženih koji se sami zastupaju, Žalbeno veće je u predmetu *Krajišnik* zaključilo:

U onoj mjeri u kojoj Sekretarijat traži od *optuženog slabog imovnog stanja koji sam sebe zastupa* da koordinira svoju odbranu putem imenovanih pravnih saradnika ili ga u tome ohrabruje, primjereno je da Međunarodni sud obezbijedi određena finansijska sredstva za te pravne saradnike. [...] Sekretarijat može utvrditi dodatne kriterijume za imenovane pravne saradnike koji traže da ih finansira Međunarodni sud (uporedive sa sposobnošću Sekretarijata da zahtijeva da branioci koje finansira Međunarodni sud ispunjavaju uslove iz pravila 45 Pravilnika, kao i uslove iz pravila 44 Pravilnika).⁴⁵

24. Sekretarijat je primenio navedeni zaključak Žalbenog veća tako što je usvojio Sistem utvrđivanja naknade. U paragrafu 2.1 Sistema utvrđivanja naknade predviđeno je da "[s]amo oni pritvoreni optuženici koji se sami zastupaju i za koje se ustanovi da su slabog ili donekle slabog imovnog stanja ispunjavaju uslove za to da Međunarodni sud nadoknadi putne troškove njihovim timovima odbrane".⁴⁶ Osim toga, prema Sistemu utvrđivanja naknade, optuženi ima obavezu da dokaže da nije u stanju da sam plati odbranu.⁴⁷

25. Zato optuženi, pre nego što dobije sredstva za pokrivanje putnih troškova ma kog pravnog saradnika, mora da pokaže da je njegovo imovinsko stanje slabo ili donekle slabo. Optuženi to nije učinio. U tom smislu, on nije ispunio administrativni preduslov za pravni lek koji traži i nema prava na nadoknadu troškova za usluge osoba koje mu pomažu da se sam zastupa pred Međunarodnim sudom. Osim toga, kad je, u ranijim

koji su se vodili dok je optuženi štrajkovao glađu. U tom smislu, oni nisu imali i nemaju prava na privilegovani status.

⁴³ Podnesak Sekretarijata, par. 20.

⁴⁴ *Ibid.*

⁴⁵ *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, Odluka po Krajišnikovom zahtjevu i po Zahtjevu tužilaštva, 11. septembar 2007. godine, par. 42 (kurziv dodat).

⁴⁶ Kurziv dodat. V. takođe Tužilac protiv Vojislava Šešelja, predmet br. IT-03-67-T, Odluka u vezi s finansiranjem odbrane optuženog, 23. april 2009. godine, par. 23.

⁴⁷ Sistem utvrđivanja naknade, par. 2.1.

Prevod

prilikama i na dobrovoljnoj osnovi, nadoknađivao putne troškove, sekretar je optuženog obavestio da je to izuzetak i podsetio ga je na to da još nije pokazao da mu je imovinsko stanje slabo. Utoliko se ne može reći da sekretar, zbog načina na koji je ranije rešavao ovakva pitanja, nije u stanju da donese odluku o ovom. Štaviše, optuženi će možda čak morati da nadoknadi troškove Međunarodnog suda za iznose koje je sud već isplatio ukoliko pokuša da pokaže da mu je imovinsko stanje slabo i ne uspe u tome.

26. Osim toga, u paragrafu 8.1 Sistema utvrđivanja naknade kaže se da "[s]ve eventualne sporove oko nadoknade ili refundiranja troškova koji mogu da proizađu iz primene ovog Sistema utvrđivanja naknade treba rešavati na osnovu člana 31 Uputstva [za dodelu branioca po službenoj dužnosti]".⁴⁸ Čini se da optuženi nije ni pokušao da iskoristi procedure koje mu, na osnovu člana 31 Uputstva, stoje na raspolaganju za rešavanje ovog spora. Zato smatram da u ovom trenutku nije opravdano da ja rešavam po ovom pitanju.

V. DISPOZITIV

27. Na osnovu svega izloženog, smatram da optuženi nije pokazao: (a) da sekretar nije poštovao relevantne pravne odredbe; (b) da sekretar nije poštovao osnovna pravila prirodne pravde ili da se prema optuženom nije ophodio u skladu sa zahtevima procesne pravičnosti; (c) da je sekretar uzimao u obzir materijal koji nije relevantan ili da je propustio da uzme u obzir materijal koji je relevantan, ili da je (d) izveo zaključak do kojeg na osnovu raspoloživog materijala ne bi došla nijedna razumna osoba.

28. Iz svih navedenih razloga i u svetlu pravila 65(B) Pravilnika o pritvoru, paragraf 8.1 Sistema utvrđivanja troškova i člana 31 Uputstva, ovaj Zahtev se u celini **ODBACUJE**.

⁴⁸ Uputstvo za dodelu branioca po službenoj dužnosti (Uputstvo br. 1/94, IT/73/Rev. 11), izmenjeno 29. juna 2006. godine (dalje u tekstu: Uputstvo).

Prevod

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je engleska verzija merodavna.

/potpis na originalu/
sudija Mehmet Güney

Dana 21. oktobra 2009. godine,
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]